

12. Нелюба А. Явища економії в словотвірній номінації української мови / А. Нелюба ; відпов. ред. К. Городенська. – Х., 2007. – 302 с.
13. Рудь О. М. Художньо-виражальні функції складних слів в українській поетичній мові ХХ ст. : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 – українська мова / О. М. Рудь. – К., 1998. – 264 с.
14. Сологуб Н. М. Мовний портрет Яра Славутича / Н. М. Сологуб. – К. : Дніпро; Вінніпег : Укр. вільна акад. наук, 1999. – 152 с.
15. Українська мова : Енциклопедія / редкол. В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. – [2-ге вид., випр. і доп.]. – К. : Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2004. – 824 с.

Новикова Е. Б. Сложные слова как особое явление словообразовательной системы современного украинского языка (на материале складносuffixальных адъективов без интерфикса)

Анотація

В статті визначено статус складного слова в словообразовательній системі сучасного українського мови. Розглянуто утворення складносuffixальних інноваційних прикметельних без інтерфікса. Виявлені основні моделі їх утворення, враховуючи мотивуючу базу і словообразовательні засоби, визначені найбільш продуктивні форманти, супроводжуючі композицію основ, вказано на особливості сочетаємості препозиційних і постпозиційних елементів.

Ключевые слова: *неологізм, складне слово, композит, прикметельне, словообразовательне значення.*

Novikova Y. B. Compound words as a special phenomenon of word-forming system of modern Ukrainian (based on suffixal compound units without interfix)

Summary

The article defines the status of the compound words in the word forming system of modern Ukrainian. The creating of innovative suffixal compound adjectives without interfix has been considered. The main models of compounding taking into account the producing bases and derivational means have been defined. The most productive formants taking part in the compounding have been determined. The peculiarities of combining prepositive and postpositive elements have been marked out.

Key words: *neologism, compound word, composite, adjective, derivational meaning.*

УДК 82-5

Олійник Л. В.,
кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри української філології
Хмельницького національного університету
E-mail: ljuba.olijnyk@gmail.com

**«СВАНГЕЛІЄ УЧИТЕЛЬНЕ» КИРИЛА ТРАНКВІЛІОНА-СТАВРОВЕЦЬКОГО
В КОНТЕКСТІ ПРОПОВІДНИЦЬКОЇ ПРОЗИ ДОБИ БАРОКО**

У статті аналізується збірник проповідей «Свангеліє Учительне» Кирила Транквіліона-Ставровецького, наголошується на його важливості для українського письменства I половини XVII ст., вказано на особливості побудови проповідей, їх художню цінність.

Ключові слова: *бароко, проповідь, казання, передмова, символ, композиція.*

На сучасному етапі вивчення історії української літератури досить актуальними є проблеми, пов'язані з вивченням творчості письменників доби бароко, зокрема проповідницької прози могилянської доби, що довгий час знаходилася під забороною прочитання та дослідження. Праці В. Перетца, С. Маслова, В. Кречотня та інших літературознавців дають нам певні відомості про неї. Однак до сьогодні не є досконало вивченими і потребують детальнішого аналізу збірники проповідей «Свангеліє Учительне».

Проповідування на наших землях сягає своїм корінням доби Київської Русі. Саме тоді почали з'являтися перші систематичні збірники перекладних та оригінальних проповідей, які призначались на недільні та святкові дні цілого року: «Златоструй», «Златоуст», «Ізмарагд», «Маргарит», «Торжественник» та інші [7, с. 40]. Найдавніше «Євангеліє Учительне» було укладене учнем святого Мефодія Костянтином ще 898 р. та містило 51 бесіду на недільні дні, починаючи з Великодня. Популярним також був збірник константинопольського патріарха Філофея, що став відомим на території України як «Євангеліє Учительне» Каліста. С. Маслов зауважив, що книга має дві частини: перша налічує 53 проповіді на недільні та деякі інші дні, починаючи з неділі про митаря і фарисея і закінчуючи тридцять другою неділею після Трійці; друга складається з 26 повчань на неперемісні свята і деякі пов'язані з ними неділі, починаючи з 1 вересня і закінчуючи 29 серпням (неділя перед Воздвиженням хреста, неділя перед Різдом Христовим, неділя після Різдва та інші) [3, с. 83]. В. Крекотень наголошує, що в цих проповідях тлумачились євангельські сюжети, призначені на відповідний день церковного календаря, інколи порушувалися моралістичні теми, не пов'язані з євангельськими текстами [2, с. 13–14].

Одним із перших, хто спробував укласти свій власний такий збірник, був Кирило Транквіліон-Ставровецький. Звернення його до жанру проповіді є цілком зрозумілим, адже вона в той час була «одним із найбільш масових і потрібних продуктів культури» [5, с. 184], легкою для сприйняття та зрозумілою для простого люду, знайома прихожан з основами віровчення. Головною особливістю жанру є його гнучкість у пристосуванні до рівня своїх слухачів, що дає можливість викладати проповіднику найскладніші богословські теми у спрощеній формі, ілюструючи їх прикладами з повсякденного життя. Л. Пилявець стверджує, що Кирило Транквіліон-Ставровецький проповідником вважає людину з гострим розумом і хистом оратора [5, с. 188].

Тому не дивно, що наприкінці 1619 р. в Рахманові, у маєтку княгині Ірини Вишневецької, Кирило Транквіліон-Ставровецький видав збірник проповідей «Євангеліє Учительне», які, очевидно, автору доводилося проголошувати на недільні та інші святкові дні. Складання збірника розпочато близько 1614 р., адже відомо, що 19 січня 1614 р. проповідник заручився підтримкою львівського єпископа Ієремії Тиссаровського, а 1616 р. – отримав благословення чотирьох східних патріархів через митрополита монемвасійського Йосифа [6, л. 6 зв. нenum.].

Дотримуючись тодішньої традиції у книгописанні, митрополит розпочинає збірник з посвяти різним магнатам: князям Юрію Чарторийському і Самуїлу Іоакимовичу Корецькому та княгині Ірині Вишневецькій. Основному змісту твору передували «Предмова до чительника», що є ідентичною для примірників із посвятами для князів, і абсолютно відмінною в екземплярах для Ірини Вишневецької. Після неї розміщено три невеличкі примітки: в одній даються настанови про порядок читання проповідей, зібраних у збірнику, дві інші мали назви «И не скривай в землю невѣдомости таланта господня, увѣреннаго тебе, лѣности ради твоєа, да не сих дѣла геенской муці предан будеши» та «Достоит сію книгу душеспасителную не тылков церкви, но и в дому своем имѣти всякому правовірному христіанину. Прочитовай часто, поучайся в законѣ господни день и ноц и разумѣй истинну» [6, с. 8]. Завершувалася книга молитвами, а у кінці був зміст, перелік помилок, післямова видавця. Щодо посвят, то В. Шевченко кваліфікує їх як «периферійний контекст праці, яка засвідчила появу солідного, сформованого, зрілого й компетентного проповідника» [8, с. 4]. У цих статтях автор часто скаржить на численні переслідування, породжені його книгою. Отримавши благословення старших патріархів, Кирило Транквіліон-Ставровецький задумав здійснити друковане видання «Євангелія Учительного», проте недруги назвали книгу єретичною.

У книзі налічується 109 проповідей, які можна поділити на дві частини. Перша частина – 69 повчань на недільні та інші дні цілого року, на недатовані, перемісні свята (неділя про митаря і фарисея, неділя про блудного сина, м'ясопусна неділя, сиропусна неділя, перша-п'ята неділі посту, Лазарева субота, квітна неділя, великий четвер, велика п'ятниця, велика субота, неділя Паски та інші). Друга – 36 повчань на датовані свята, 30 з яких присвячено святам та їх пам'яті, шість – на

неділі (на день Нового року, на пам'ять преподобних взагалі, на пам'ять преподобних жінок і мучениць, на пам'ять ієрархів, пастирів і учителів вселенських, на день Різдва Богородиці, на неділю перед Воздвиженням хреста, на Воздвиження та інші) та чотири проповіді – на різні випадки (на освячення новоствореної церкви, на постриг у монахи, на шлюб, надмогильне повчання). На кожен окремий день автор, як правило, дає одне повчання, але в деяких випадках наводить два, а на святкування Паски, П'ятдесятниці та Різдва Христового – по три, на Великий Четвер – п'ять.

Значну частину проповідей збірника побудовано за традиційною схемою: починаються із вступу на кілька рядків (вступу), який інколи міг займати і декілька сторінок, потім йде євангельське читання на означений день. Після тлумачення євангельського тексту починається власне казання, що поділялося на дві частини, кожна з яких призначалася для читання в різний час літургії, мала свій заголовок та тлумачила Святе Письмо. Проте така структура не є усталеною і часто зазнає різних варіацій. Зміни спостерігаються у вступі, який з невеликого переростає в досить об'ємний текст, досягаючи інколи розмірів окремої частини. Вступ, наприклад, до третього повчання на день П'ятдесятниці займає дві з половиною сторінки.

Кирило Транквіліон-Ставровецький досить довільно інтерпретує євангельський текст, про що наголошує С. Маслов [3, с. 81–120]. Замість повного євангельського читання, призначеного на відповідний день, автор подає скорочений, опускаючи при цьому не досить важливі, на думку вченого, подробиці (повчання на Лазареву суботу [6, л. 63 зв., 6; л. 192–193]). Трапляються випадки, коли замість потрібного тексту Святого Письма проповідник подає інший, як це видно у повчанні на шосту неділю після П'ятдесятниці. Замість належного євангельського сюжету про зцілення хворого – від Матвія IX, 1–8 – наведено сюжет про заповіді блаженства – від Матвія IV, 25, V, 1–2 [6, с. 230]. Іноді проповідник у проповідь вміщує тільки уривок з Євангелія, що нагадує «тему» (у першому повчанні на день П'ятдесятниці з потрібного тексту від Івана, VII, 337–352, VIII, 12 наводить тільки початок – від Івана, VII, 37–41 [6, л. 183 зв.]). У повчанні на сьому неділю після П'ятдесятниці з тексту від Матвея IX, 27–35 наводить IX, 27–33 [6, л. 236 зв.]. У повчанні на Введення у храм Пресвятої Богородиці з Євангелія від Луки X 38–42, XI, 27–28 проповідник взяв останній уривок – XI 27–29 [6, л. 54 зв.]). Структуру третього, четвертого та п'ятого повчання на Великий Четвер ускладнено. Вона має таку схему: вступ – євангельський текст – перша частина повчання – євангельський текст – друга частина повчання. Ці уривки утворюють неперервну розповідь про останні дні життя Христа: від молитви в Гетсиманському саду до моменту, коли воїн пронизує груди Ісуса списом. Слід відзначити, що кожне з євангельських читань є контамінацією текстів з усіх Євангелій. У деяких випадках замінює один уривок іншим біблійним текстом або цитатою з церковних піснеспівів. Наприклад, у третьому повчанні на день Паски в основу тлумачень покладено уривок з Пасхального канону Іоанна Дамаскіна: *... воскресенія день просвітимося, людіє! Пасха господня, пасха! От смерти убо к жизни и от землї на небо Христос, бог наш, превел ест* [6, с. 130]. Зустрічаються у збірнику і повчання, які не тлумачать Святе Письмо. У таких випадках автор розробляє власний сюжет, для якого характерне повчання з додаванням догматично-полемічного, урочистого (хвала та прославлення Бога і Святих) та розповідного (історичні та есхатологічні) відтінку. Традиційно всі ці елементи переплітаються в межах проповіді.

У казаннях проповідник використовує переважно алегоричне тлумачення біблійних текстів. Покликання апостолів письменник уподібнює, наприклад, до бурхливого моря, а християнське вчення – це не що інше, як кинутий у море невід [6, л. 212 зв.]. У притчі про милосердного самарянина проповідник бачить картину падіння роду людського та його спокуту через Ісуса Христа. Автор використовує символи вина та елею, які у проповіді змінюють своє значення: вино, елей, які проливає самарянин на пораненого, є ознакою хрещення гіжни та обіцянкою вічної радості, тому що цими «*двома видами взводится человеческое естество на покааніє, и раны его грѣховныя уврачеваны бывають*» [6, л. 332 зв.]. А в іншому місці ці ж символи є ознакою двох природ Христа: вино – божественне начало, а елей – людське.

Подекуди текст проповідей ускладнюється різними історичними вставками. У другому повчанні на неділю після Різдва Христового перераховано п'ять причин, через які Бог дозволив убивство віфлеємських немовлят: показати злість Ірода та велику силу Бога, бо ніщо не може подолати того, кого оберігає Господь, поширити погolos про побиття немовлят серед язичників на всю Палестину, Сирію і навіть Рим, щоб усі дізналися про народження Царя, з'явився прообраз мучеників, який уособлює Ісус Христос, а Ірод – праобраз мучителів. Не можна не погодитися, що ці причини було визначено довільно, а їхню кількість можна і збільшити, і зменшити. Тобто ці тези можна легко спростувати або підтвердити. Подібні відступи знаходимо в повчанні на Різдво Іоанна Хрестителя, де перераховується сім дарів для Іоанна [6, л. 129], у третьому, четвертому та п'ятому повчаннях на Великий Четвер перераховано сім таємниць добровільної смерті Христа, шість останніх слів на хресті, п'ять чудес після смерті Ісуса та інші [6, л. 89–114].

Інколи повчання доповнюються додатковими елементами. Наприклад, у кінці другої проповіді на Великий Четвер є повідомлення про необхідність причащатися три-чотири рази в рік, а третє, четверте та п'яте доповнюються двома статтями: спочатку знаходимо особливу передмову до читача, а наприкінці поміщено молитву-подяку. Сюди також належить повідомлення щодо заміни одного євангельського тексту іншим, яку знаходимо перед першою частиною повчання на неділю шосту після П'ятдесятниці. Проповідник, інтерпретуючи біблійні події, іноді проникає в думки героїв, їхню психологію. Наприклад, після Тайної Вечері Христос, знаючи свою подальшу долю, прямує до саду Гетсиманського не через страх смерті, а тому, що хотів уникнути народного хвилювання через його арешт та супутніх при цьому вбивств [269, л. 90].

Одним з основних елементів побудови проповідей є драматизація викладу: персонажі виголошують промови, розмовляють між собою, нерідко автор сам вступає в діалог з героями: – *О Петре, що твориш*, – обурюється на апостола Петра з приводу зречення на подвір'ї Анни, – *где же нынѣ ест твоє оноє дрзновение, еже рекл еси: аще и умрѣти ми, не отрекуся тебе? Еда ли се ест послѣдованіе учителю, еже отрецися его, и може тли сей умрѣти за Христа, иже отрицается быти зрестіанином?* [6, л. 95]; звертається до Ісуса, який з човна повчав народ на Генисаретському озері: – *О мой сладкій и чудный учителю, Христе боже, дивную катедру маещи, в которой неразумный рыбы ловят, с тои ты уловляеши разумных!* [6, л. 296 зв.], розмовляє сам із собою. Прикладом може слугувати промова Йосипа Аримафейського перед Пілатом [6, л. 115], бесіда Христа з апостолом Фомаю [6, л. 136 зв.–137], промова апостола Петра до іудеїв у другому повчанні на день П'ятдесятниці [6, л. 188 зв.–189], діалог між Христом і хворим у повчанні на четверту неділю після Паски [6, л. 148–148 зв.] тощо.

Досить часто текст проповідей будується на прийомі паралелізму старозавітних і новозавітних подій або антитезі. У цьому і проявляється хист письменника та сумління проповідника, пастиря, свідомого свого обов'язку й відповідального за свою проповідницьку діяльність. Третє повчання на Паску побудоване на зіставленні сюжетів про перехід євреїв з Єгипту в землю обітовану і спасіння роду людського через смерть Христову. За допомогою антитези письменник описує величну смиренність Христа: величний Бог, який не поміщається на небі, для спокути гріхів людських вселяється в лоно Діви Марії, живе в неприступному світлі, а народжується в темному вертепі; тримає все силою свого слова, проте його на руках носить матір [6, л. 128 зв.–129]; той, кому поклоняються всі роди небесні, земні та підземні, прихиляє голову перед рабом – Іоанном Хрестителем [6, л. 106]; той, хто ходить на крилах вітрів, кого зі страхом піднімають херувими та серафими, несе на своїх плечах хреста; хто дав манну іудеям у пустині, приймає з рук невірних оцет та жовч [6, л. 33 зв.]; той, перед ким тремтять небесні сили, похований злими та смертними людьми в темній домовині [6, л. 119 зв.].

Зображаючи велич подвигу покути, проповідник також вдається до протиставлення: Христос зв'язується, щоб звільнити людину з тенет смерті; осуджується, щоб її страшно не засуджували; увінчується тереном, щоб бути увінчаним вінцем вічної слави; оголюється, щоб одягнутися у світлу

ризу безсмертя; терпить наругу та безчестя, щоб прославитися; п'є оцет та жовч, щоб людина ніколи не мала спраги, але була напоєна великою та вічною радістю; вмирає, щоб не вмерти навіки, а жити вічним життям; покладається в темному гробі, або привести людей до світлого неба [6, л. 49]. На протиставленні побудовано тлумачення притчі про багатого і Лазаря, де зображено відмінності в соціальному становищі багатого та бідняка Лазаря за життя і показано контраст між попередніми розкошами першого та його стражданнями після смерті [6, л. 317, 316], а в повчанні на день Усічення голови Іоанна Предтечі розповідається про достаток багатіїв взагалі та страждання бідняків [6, л. 158].

Характерною особливістю проповідей у «Євангелії Учительному» є картинність. Письменник уподібнює вибраний Богом народ до виноградника. У передмові до книги, використовуючи цей образ, автор характеризує занепад сучасної йому церкви: *Винниця Христова ... заросла дикостю лїтораслії своїх, и под тїнем єя змієве плїжгут и хитри лисове жирують; онагры и дикїи ослове зелений виноград поломали и любимую часть господню в пограніє дали; доброродныи грона сладость свою зховали, тилко квасни и трпкіи пародки в кутї части моєя zostали* [6, л. 6 нenum]. Крім того, образ занедбаного виноградника слугує засобом для зображення потопаючої ув гріхах людської душі.

У проповідях Кирила Транквіліона-Ставровецького можна знайти і ліричні інтонації, що проявляються в роздумах про тлінність усіх земних благ, про могутність смерті, про багатство спокус, гріхів, неправди і зла в земному житті. Ліризмом пройняті плачі Богородиці [6, л. 115 зв.–116 зв.] та Адама [6, л. 7 зв.–8 зв.], картина страти праведника у першому повчанні на неділю всіх святих, особливо той епізод, де рідні намагаються вплинути на приреченого до страти, відмовити його від власних переконань, щоб врятувати життя: батько рве на собі сиве волосся, мати помирає з горя, брат і сестра обіймають його за шию, гірко голосить дружина, плачуть біля ніг діти [6, л. 200].

Аналізуючи проповіді Кирила Транквіліона-Ставровецького, ми не можемо не помітити його літературний талант як новатора жанру. Саме це, можливо, і стало однією з основних причин такої реакції на збірник. Однак така структура проповіді, яку впровадив Кирило Транквіліон-Ставровецький, недовго побутувала в українській літературі. Наступні проповідники, що творили у другій половині XVII ст., при складанні своїх проповідей на перший план висували «тему», відповідно до якої формували екзордіум, нарацію та конклюзію.

Список використаної літератури

1. Гардзанити М. «Учительное евангелие» Мелетия Смотрицкого в контексте церковно-славянской традиции евангельской гомилетики и проблема перевода евангельских чтений / Марчелло Гардзанити // Traduzione e rielaborazione nelle letterature di Polonia Ucraina e Russia XVI–XVIII secolo a cura di Giovanna Brogi Bercoff, maria Di salvo, Luigi Marinelli Redazione dell'orso. – Alessandria, 1999. – С. 167–186.
2. Кречотень В. І. Оповідання Антонія Радивиловського: З історії української новелістики XVII ст. / В. І. Кречотень. – К.: Наукова думка, 1983. – 407 с.
3. Маслов С. И. Кирилл Транквилион-Ставровецкий и его литературная деятельность. Опыт историко-литературной монографии / С. И. Маслов. – К.: Наукова думка, 1984. – 245 с.
4. Перетц В. Н. К вопросу об «Учительных Евангелиях» XVI–XVII вв. / В. Н. Перетц // Исследования и материалы по истории старинной украинской литературе XVI–XVIII веков: статьи / В. Н. Перетц. – М.; Л., 1962. – С. 5–49.
5. Пилявец Л. Гуманістичні тенденції в поглядах на людину й суспільство Кирила Транквіліона-Ставровецького / Леонід Пилявец // Європейське відродження та українська література XIV–XVIII ст. – К., 1993. – С. 175–193.
6. Транквіліон-Ставровецький К. Євангеліє Учительное / К. Транквіліон-Ставровецький. – Почаїв, 1619.
7. Чапіга І. П. Учительні Євангелія як жанр ораторсько-проповідницького письменства / І. П. Чапіга // Мовознавство. – 1995. – № 6. – С. 39–46.
8. Шевченко В. Кирило Транквіліон-Ставровецький / Віталій Шевченко // Українська мова та література. – 1996. – Ч. 15. – С. 4.

Олейник Л. В. «Евангелие Учительное» Кирила Транквилиона-Ставровцекого в контексте проповеднической прозы эпохи барокко

Аннотация

У статье анализируется сборник проповедей «Евангелие Учительное» Кирилла Транквилиона-Ставровцекого, акцентируется внимание на его важности для украинской словесности I половины XVII века, указываются особенности построения проповедей, их художественная ценность.

Ключевые слова: барокко, проповедь, поучение, предисловие, символ, композиция.

Oliynyk L. V. «Evanglie Uchytylne» of Kyrylo Trankvilion-Stavrovetskyi in the context of preaching prose of the Baroque

Summary

The article deals with «Evanglie Uchytylne» of Kyrylo Trankvilion-Stavrovetskyi – the collections of sermons on the Gospel reading on different days Sundays and holidays, which circulated in manuscript and printed versions in the territory of Ukraine. In the first half of the seventeenth century the author was Kyrylo Trankvilion-Stavrovetskyi. It was original sermon.

Collections structurally and thematically has a lot to do with the collection of Calista. It consists of 109 sermons, divided into two parts: the first – 69 sermons on Sundays and other days of the year, in undated, transportable holidays, the second – 36 dated teachings on holidays, 30 of which are devoted to holidays and holy memory, six – on Sunday and four sermons on various occasions (at the consecration of the newly established church, vows of monks to marry, gravestones instruction). The main text is complemented by a collection of articles. They consist of the emblem, epigrams at him and messages; «Predmovy to chytelnyka», three small notes and prayers.

Sermons Kyrylo Trankvilion-Stavrovetskyi with traditional, ancient teachings inherent structure, beginning with a few lines of attack and then interpretation of the Gospel text. After that – actually sermons, which consists of two parts, each intended for a different reading in the liturgy, had its title and interpreting Scripture. However, this scheme is not established and experiencing different variations. Sometimes the text of his sermons complicated articles, prayers, copyright comments. One of the important elements of his sermons is a dramatization of presentation, parallelism or antithesis.

Key words: baroque, preaching, sermon, foreword, symbol, contexture.

УДК 811.111-26

Орловська О. В.,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри практики іноземної мови та методики викладання
Хмельницького національного університету
E-mail: Orlovsky5@mail.ru

**АНАЛІЗ ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПОСТПОЗИТИВІВ
ФРАЗОВИХ ДІЄСЛІВ У ХУДОЖНЬОМУ АНГЛОМОВНОМУ ТЕКСТІ
(НА МАТЕРІАЛІ ТВОРУ С. МОЕМА «ТЕАТР»)**

У статті проаналізовано функціонально-семантичні особливості постпозитивів фразових дієслів у художньому англomовному тексті. Встановлено, що ву межах п'яти функціонально-семантичних категорій фразових дієслів (підсилювальні, починальні, продовжувальні, повторювальні, доконані) кількісно переважають підсилювальні фразові дієслова.

Ключові слова: фразові дієслова, постпозитиви, функціональні особливості, семантичні особливості, функції постпозитивів.

Володіючи більш місткою семантичною структурою порівняно із простими дієсловами, фразові дієслова (далі – ФД) сучасної англійської мови є невід'ємним елементом мовної комунікації та вживаються мовцями у багатьох комунікативних сферах з метою більш адекватного вираження їх інтенцій. Водночас для мовознавців ФД становлять собою різноманітну у структурному та семантичному аспектах систему і є складним об'єктом філологічних досліджень у галузі семантики.